

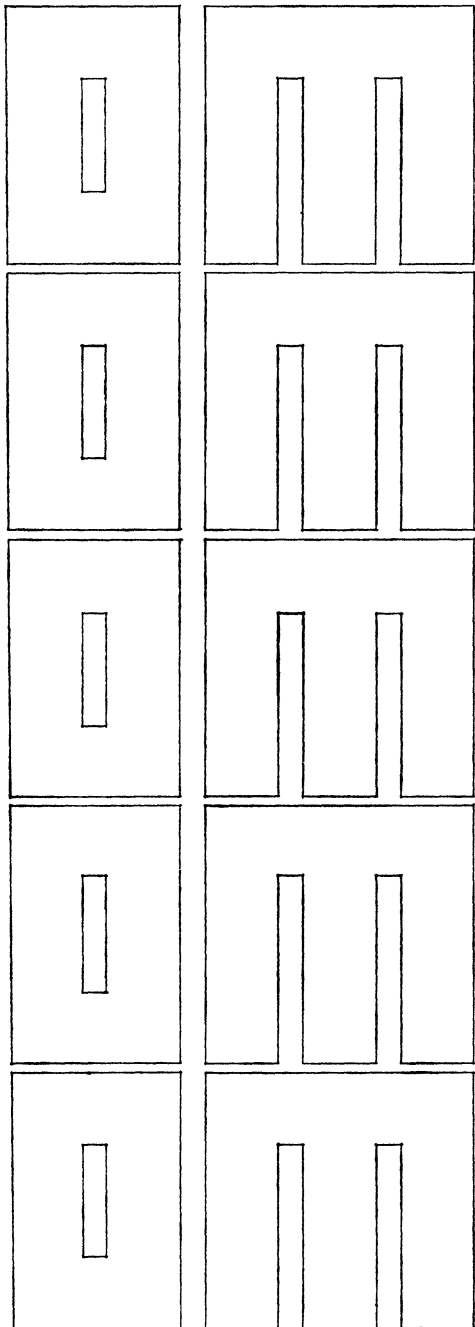
stämpelur vid universiteten

Pingst är — som alla vet — hänryckningens tid, då lärjungarna uppmanades att gå ut och omvända människorna till den rätta tron. Nyss har vi kunnat fira ettårsjubileum av en hänryckning av helt annat slag — den som tog sig uttryck i belägringen av Sorbonne-universitetet, kravaller i Berlin och vår egen famösa kårhusockupation. Hur har det gått för de entusiastiska apostlarna Cohn-Bendit, Dutschke och Carlberg?

Ytligt sett har de kanske lyckats påverka historiens gång. Frankrike av idag är inte riktigt samma land som för ett år sedan och i Sverige har UKAS förvandlats till MJUKAS, som i sin tur gjorts om till PUKAS. Men det är tveksamt om särskilt många själar omvänts till den sanna klasskampstron.

Ett framträdande element i den internationella studentrevolten var tesen, att samhället styrs av en förtryckarkast och att arbetarna och studenterna var trälar i Grottekvarnen. Med stridsropet "arbetare och studenter" gick revoltörerna ut till arbetsplatserna och erbjöd sig att bli klasskampens spjutspets.

Under det gångna året har också den radikala studentrörelsen gång på gång sökt utmåla sig som offer för företagar-klassens manipulationer. I ett nummer av Clartés skoltidning hävdade man till och med på fullt allvar att hela utbildningsexplosionen endast var ett knep av arbetsgivarna för att få en överproduktion på akademiker och sedan kunna hålla lönerna nere.

Men trots dessa vittnesbörd om den gemensamme fiendens konspirationer har de som förvärvsarbetar inte övertygats om att dessa studenter är deras naturliga koalitionspartner. Det kan tänkas ha sin grund i t ex att man har svårt att uppleva studenterna som "förtryckta" i egentlig mening; inte blott med hänsyn till att de löner, som eventuellt skulle kunna hållas nere, ändå torde vara ganska generöst tilltagna.

För att de radikala studenterna skulle ha lyckats slå en bro över till arbetarna borde de ha valt en annan fråga än UKAS som måltavla. Vänsterstudenternas kritik av UKAS — och även av dess senare variationer — går framför allt ut på att de fasta studiegångarna och kravet på att studenterna måste fullfölja sina studiekurser inom stipulerad tid skulle minska deras möjligheter att fritt komponera sin utbildning, skapa sig egna politiska uppfattningar och delta i det politiska livet.

I själva verket innebär vänsterstudenternas krav att studenternas redan tidigare privilegierade ställning ytterligare skulle befästas. Hur många förvärvsarbetande skulle inte på samma sätt vilja ha utökad tid till politisk och facklig verksamhet för att inte tala om möjlighet att läsa sig till en nyanserad samhällsuppfattning?

Visst kan man kritisera förslaget om

fasta studiegångar. Men vänsterstudenterna talar sällan om sin önskan att genom självständigt tänkande och nya ämneskombinationer bli bättre rustade att öka samhällets totala resurser och därmed välståndet för alla. Deras resone-mang vittnar mer om ett elittänkande — allt vanligare inom den nya vänstern — där den politiskt "väckte" studenten framställs som en ledare med rättmätiga krav på tid och resurser att styra utvecklingen.

De förvärvsarbetande torde vara väl medvetna om de samhällskostnader, som de stora studentkullarna för med sig, inte endast i form av studiebidrag och undervisningskostnader utan inte minst i form av produktionsbortfall. Självfallet är man beredd att bidra till dessa kostnader — som ju är en väsentlig investering i framtida produktionsökning och välstånd. Men sedan de förvärvsarbetande fyllt sitt åtagande — att stå för kostnaderna — har de rätt att förvänta sig att studenterna uppfyller sin del av avtalet — att arbeta effektivt och nå studieresultat.

Därför kan vänsterstudenterna — om de verkligen vill dokumentera sin solidaritet med den arbetande befolkningen — föra fram ett krav som skulle vinna större gehör än "Stoppa UKAS"-ropen.

— Fram för stämpelur vid universitet!

Rolf Norberg